

Operativ kontrollplan för KLG 2021-2023

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Nedan följer den operativa kontrollplanen för avdelning Kontroll av livsmedelsföretag och gränskontroll (KLG) för år 2021-2023. Den är ett komplement till Kontrollplanen för KLG 2021-2023 med information om hur vi detaljplanerar kontrollerna.

Syftet med den operativa kontrollplanen

Den här operativa kontrollplanen ska läsas tillsammans med Kontrollplanen och Handboken. Den operativa kontrollplanen ska användas när detaljplanering ska göras för respektive anläggning. Här finns detaljer kring vad som ska planeras och hur det ska göras.

Genom att planera kontrollen baserat på den här kontrollplanen kommer vi att ha en bra plan för nästan alla kontroller men det kommer fortfarande att finnas lagstiftningsområden som är relevanta på vissa anläggningar som inte står med i planen och det kommer att finnas anläggningar som inte passar in helt i kontrollplanens uppbyggnad. Målsättningen är att kontrollplanen ska passa nästan all kontroll som görs på nästan alla anläggningar utan att vara 100% heltäckande.

Indelning i huvudgrupper

Våra verksamheter är indelade i sju huvudgrupper. Baskontrollerna eller delar av baskontrollen, gäller alla huvudgrupper och ska kombineras med operativa mål och branschspecifik kontroll.

Huvudgrupp	Följande ska kontrolleras
Kött & Chark	Baskontroll Operativa mål 2020-2022 Kontrollplanering - kött och chark
Mjök	Baskontroll Operativa mål 2020-2022 Kontrollplanering - mjök
Ägg	Baskontroll Operativa mål 2020-2022 Kontrollplanering - ägg
Fisk	Baskontroll Operativa mål 2020-2022 Kontrollplanering - fiskeriprodukter
Vin & Sprit	Baskontroll Operativa mål 2020-2022 Kontrollplanering - vin och sprit
Dricksvatten	Baskontroll (delar av) Operativa mål 2020-2022 Kontrollplanering - dricksvatten Delar av branschspecifika kontroller
Övriga 852-verksamheter	Baskontroll (delar av) Operativa mål 2020-2022 Delar av branschspecifika kontroller

Varje huvudgrupp har en egen plan som kortfattat beskriver vilka krav som ska kontrolleras under en treårsperiod. Planen kompletteras med länkar till fördjupad information i till exempel kontrollwiki, ställningstaganden eller stöddokument för operativa mål. Den fördjupade informationen ses över regelbundet och kompletteras vid behov.

Indelning i typ av kontroll

- **Baskontroll**

Baskontrollen består av de krav i lagstiftningen som är kopplade till allvarliga hälsorisker och stora risker för vilseledning av konsumenterna. Dessa krav kan ses som grundförutsättningar i en verksamhet som måste fungera innan andra krav kan kontrolleras.

- **Branschspecifika kontroller**

Branschspecifika kontroller är krav som vi ska inrikta oss på för respektive bransch under ett specifikt år. De branschspecifika kontrollerna tas fram av avdelningens stödgrupper. Här ingår även de operativa målen och block-kontrollerna.

- **Operativa mål**

De operativa målen är ett samlat grepp mot särskilda risker i mat och dricksvatten. Målen finns i den

nationella kontrollplanen (NKP) och utgår från effektmål inom fyra fokusområden - säkert dricksvatten, mikrobiologiska risker, kemiska risker och säkerställa information i livsmedelskedjan. Information om alla operativa mål finns här:

Hitta operativa mål och aktiviteter

Avdelningens stödgrupper har i uppdrag att planera kontroll enligt de operativa målen. Stödgrupperna ska inom sitt område ta fram förslag på när och på vilket sätt kontrollen inom respektive operativt mål ska genomföras.

- **Blockkontroller**

Blockkontroll är en metod för att snabbt öka kompetens hos inspektörer och uppnå likriktning av bedömningar inom kontrollen. Det är utöver det ett effektivt arbetssätt som bidrar till samarbetet mellan stödgrupperna och de geografiska grupperna.

Stödgrupperna planerar för branschspecifika blockkontroller för kontrollområden där det finns störst behov av likriktning av bedömning och ökning av kompetens. Blockkontroller kan även planeras för baskontroll.

För att syftet med blockkontrollen ska uppnås ska blockkontrollen ske samlat i tid och under en förbestämd period på året. En månad är en lämplig omfattning.

Metod för blockkontroller

Före: I den operativa kontrollplanen anger stödgruppen vilka blockkontroller som planeras, när på året och längd på blocket. Stödgruppen förbereder blockkontrollen (syfte, mål, lagstöd osv)

Under: Blockkontrollen inleds med ett uppstartmöte för genomgång av syfte, mål, avgränsningar och tips i kontrollen.

Ge möjlighet till ett par korta avstämningar 15-30 min på fredagar under pågående blockkontroll för gemensamma bedömningsdiskussioner.

Efter: Avslutsmöte (30 min) med reflektioner kring genomförande, resultat och nytta med blockkontrollen. Utse en person i stödgruppen som skriver kortfattad rapport på högst 1 sida (tidsåtgång högst 3h/rapport) enligt mall. Rapporten skickas till LG-KLG inom 1 vecka efter avslutad blockkontroll.

Avsteg från planen

- **Specifika krav som gäller få verksamhetet**

Det kan vara så att en verksamhet omfattas av ett specifikt krav som endast gäller den eller några få verksamheter. Alla sådana krav finns inte i planen utan det är då lämpligt att göra avsteg från planen.

- **Andra avsteg**

Avsteg från planen kan även göras i andra fall, t ex vid utredning av klagomålsärenden eller misstänkta matförgiftningar. I vissa fall kan avsteg även behöva göras vid ordinarie planerade kontroller om det under kontrollen uppstår situationer som kräver att den ursprungliga planen ändras. Det är den inspektör som leder kontrollen som beslutar om avsteg behöver göras från planen.

- **Kontroll av anmälda fri-från produkter**

Det är obligatoriskt för företag som märker livsmedel med "fri-från" att anmäla dessa till Livsmedelsverket. Kravet på anmälan gäller produkter som släpps ut på marknaden för första gången efter den 15 oktober 2018. När vi får information om att en anmälan skickat in så kontrollerar vi att de anmälda produkterna uppfyller kraven vid nästa planerade kontroll.

Under 2022 ligger hantering och märkning av fri-från produkter som en del av årets planerade kontroll.

Rapportering av kontroll

När du gör avsteg från kontrollplanen behöver rapporteringen anpassas till det som kontrollerades.

För att rapportera in att du har kontrollerat en punkt så räcker det inte endast med att ha snuddat vid ämnet. Kontrollen ska ge effekt och då bör man kontrollera verksamhetens förebyggande arbetssätt, hur företaget verifierar och vad företaget om de upptäcker en avvikelse.

Kontroll av operativa mål får endast rapporteras vid ett tillfälle för en verksamhet. Om du kontrollerar de delar som finns i ett operativt mål igen ska endast lagstiftningsområdet rapporteras, inte det operativa målet. Detta gäller även vid uppföljning av avvikelse gällande ett operativt mål.

Senast uppdaterad 8 juni 2021 Ansvarig grupp OK_KLG